

ŠPECIALIZAČNÝ ŠTUDIJNÝ PROGRAM PRE ŠPECIALIZAČNÝ ODBOR

GYNEKOLÓGIA A PÔRODNÍCTVO**a) Charakteristika špecializačného odboru a dĺžka trvania špecializačného štúdia**

Gynekológia a pôrodnictvo je špecializačný odbor, ktorého náplňou práce je prevencia, diagnostika, liečba a dispenzarizácia chorôb ženských pohlavných orgánov a prsníka, starostlivosť o fyziologický a patologický priebeh tehotnosti, pôrodu a šestonedelia.

Dĺžka trvania špecializačného štúdia v Slovenskej republike na základe rozhodnutia Akreditačnej komisie Ministerstva zdravotníctva SR na ďalšie vzdelávanie zdravotníckych pracovníkov zo dňa 7.12.2005 je 5 rokov.

b) Určenie stupňa vzdelania, dĺžky a obsahu odbornej zdravotníckej praxe potrebnej na zaradenie do špecializačného štúdia

Podmienkou na zaradenie do špecializačného štúdia v špecializačnom odbore gynekológia a pôrodnictvo je úspešné absolvovanie vysokoškolského doktorského štúdia v študijnom odbore všeobecné lekárstvo a získanie vysokoškolského titulu Medicinæ Universæ Doctor (MUDr.).

c) Rozsah teoretických vedomostí, praktických zručností a skúseností potrebných na výkon špecializovaných pracovných činností na získanie špecializácie v rámci špecializačného odboru gynekológia a pôrodnictvo**1. Rozsah teoretických vedomostí potrebných na výkon špecializovaných pracovných činností**

Uchádzač musí poznať všetky právne predpisy vzťahujúce sa na jeho činnosť a problematiku v odbore gynekológia a pôrodnictvo v regióne v nadväznosti na celoštátnu zdravotnú situáciu. Musí preukázať hlboké teoretické vedomosti z oblasti gynekológie a pôrodnictva. Súčasne je nutné, aby uchádzač o špecializované štúdium ovládal teoretické a praktické vedomosti a zručnosti z interdisciplinárnych odborov, akými sú anesteziológia, resuscitácia a intenzívna medicína, algeziológia, klinická biochémia, hematológia, mikrobiológia, cytológia, klinická genetika, klinická farmakológia, gynekologická patológia a histopatológia, klinická imunológia a alergológia, patoendokrinológia a endokrinológia, sexuológia, perinatológia, neonatológia, urológia, chirurgia, klinická fyziatria, balneológia a rehabilitácia, toxikológia, hygiena, epidemiológia a verejné zdravotníctvo, zobrazovacie vyšetrovacie metódy, chirurgická, urologická a anesteziologická problematika v rozsahu určenom pre lekára s erudíciou na operačnej sále a iné.

Teoretické vedomosti z oblasti gynekológie:

- Anatómia a fyziológia ženských a mužských pohlavných orgánov, malej panvy, dutiny brušnej a prsníkov.
- Embryológia a vrodené vývojové chyby urogenitálneho traktu.
- Základné a rozšírené vyšetrovacie metódy v gynekológii.

- Patofyziológia, skrining, diagnostika, klinický priebeh a liečba zápalových ochorení ženských pohlavných orgánov.
- Patofyziológia, diagnostika, klinický priebeh a liečba endokrinologicky podmienených ochorení.
- Diagnostika a liečba sterility a infertility.
- Diagnostika, klinický priebeh a liečba urogynekologických ochorení.
- Diagnostika, klinický priebeh a liečba nádorových ochorení ženských pohlavných orgánov.
- Plánované rodičovstvo a antikoncepcia.
- Gynekologická sexuológia.
- Gynekológia detí a adolescentov.
- Klimaktérium, postmenopauza a sénium.
- Diagnostika, klinický priebeh a liečba ochorení prsnej žľazy.
- Náhle príhody v gynekológii.
- Diferenciálne diagnostické problémy v gynekológii.
- Klinická farmakológia v gynekológii.
- Problematika hraničných medicínskych disciplín vo vzťahu ku gynekológii.
- Etické a právne problémy v gynekológii.

Teoretické vedomosti z oblasti pôrodnictva:

- Oplodnenie a vývoj oplodneného vajíčka.
- Anatómia rodidiel vo vzťahu ku gestácii.
- Základné a rozšírené vyšetrovacie metódy v pôrodnictve.
- Fyziologický priebeh tehotnosti, pôrodu a šestonedelia.
- Patologický priebeh tehotnosti, pôrodu a šestonedelia.
- Feto-maternálna medicína.
- Fyziologické ukončenie tehotnosti.
- Programované ukončenie tehotnosti v jednotlivých trimestroch.
- Operačné techniky ukončenia tehotnosti.
- Náhle príhody v pôrodnictve.
- Diferenciálne diagnostické problémy v pôrodnictve.
- Klinická farmakológia v pôrodnictve.
- Problematika hraničných medicínskych disciplín vo vzťahu k pôrodnictvu.
- Etické a právne problémy v pôrodnictve.
- Základné vedomosti z fyziológie a patológie novorodenca.

2. Rozsah praktických vedomostí a zručností potrebných na výkon špecializovaných pracovných činností

Uchádzač musí preukázať praktické zručnosti, vedomosti a skúsenosti na úrovni požadovaných poznatkov v špecializačnom odbore gynekológia a pôrodnictvo. Podmienkou absolvovania skúšky zo špecializačného odboru gynekológia a pôrodnictvo je praktické preukázanie vedomostí z dokumentácie, výkazníctva a povinného hlásenia ochorení na úrovni ambulantnej a lôžkovej starostlivosti a absolvovanie kvalifikačnej operácie.

Praktické vedomosti a zručnosti potrebné na výkon špecializovaných pracovných činností v gynekológii:

- Praktické vedomosti z topografickej anatómie malej panvy, brucha, hrudníka a axily vo vzťahu ku gynekologickým operáciám v malej panve a operáciám prsníka.
- Štandardná ambulatná prax.
- Operácie a asistencie pri operáciách.
- Palpačné vyšetrenie genitálu, prsníkov, regionálnych oblastí a brucha.
- Odoberanie a vyhodnotenie MOP.
- Odoberanie a vyhodnotenie funkčnej a onkologickej cytológie z vulvy, vagíny a cervixu.
- Kolposkopia a rozšírená kolposkopia.
- Odber biologického materiálu z vagíny, cervixu a regionálnych oblastí na mikrobiologické, parazitologické, virologické a histologické vyšetrenie.
- Odber moču uretrálnou cievkou.
- Ultrazvukové vyšetrenie abdominálnou a vaginálnou sondou.
- Popis RTG snímok, hysterosalpingografie, počítačovej tomografie, nukleárnej magnetickej rezonancie, pozitronovej emisnej tomografie a klinická aplikácia ich záverov.
- Kardiopulmonálna resuscitácia.

Praktické vedomosti a zručnosti potrebné na výkon špecializovaných pracovných činností v pôrodníctve:

- Štandardná ambulatná prax.
- Operácie a asistencie pri operáciách.
- Komplexné palpačné, ultrazvukové a kardiokardografické vyšetrenie tehotnej a plodu vo všetkých štádiách tehotenstva, pôrodu a šestonedelia.
- Vyšetrenie pulzným fetálnym oxymetrom.
- ST analýza fetálneho elektrokardiogramu.
- Prenatálna diagnostika (klinická genetika, amniocentéza, patológia plodovej vody a jej vyšetrenie, biopsia choriových klkov a kordocentéza).
- Vyšetrenia fyziologickej tehotnosti.
- Diagnostika a liečba patologických stavov v tehotnosti (krvácanie, včasná gestóza, preeklampsia, eklampsia, systémové ochorenia, Rh izoimunizácia).
- Diagnostika a liečba hroziaceho potratu.
- Diagnostika, liečba a vedenie predčasného pôrodu.
- Vedenie fyziologického pôrodu.
- Diagnostika a riešenie nepravidelností pôrodu (pôrodné sily a cesty, polohy plodu).
- Indikácie k operačnému ukončeniu pôrodu.
- Operačné techniky ukončenia tehotnosti (revízia a evakuácia dutiny matrice, vákuumextrakcia, forceps, cisársky rez).
- Diagnostika a liečba závažných pôrodných komplikácií (krvácanie, DIC, embólia, eklamptický záchvat, závažné pôrodné poranenia).
- Ošetrovanie novorodenca.
- Kardiopulmonálna resuscitácia.

Nácvik techník komunikácie

Uchádzač musí preukázať osobnostné predpoklady efektívnej komunikácie verbálnej aj neverbálnej komunikácie a asertívne zvládanie konfliktov a náročných komunikačných pacientov.

3. Minimálny počet požadovaných výkonov

Minimálny počet požadovaných výkonov v gynekológii:

- 500 ultrazvukových vyšetrení - 300 abdominálnou sondou
- 100 vaginálnou sondou
- 100 vyšetrení Dopplerom
- 300 kolposkopických vyšetrení - 200 základných kolposkopií
- 100 rozšírených kolposkopií

	Operácie	Asistencie
• Evakuácia a revízia maternice	50	50
• Diagnostické laparoskopie	50	50
• Diagnostické hysteroskopie	50	50
• Laparoskopické operácie	50	50
• Hysteroskopické operácie	10	10
• Abdominálne hysterektómie	25	25
• Vaginálne hysterektómie	10	10
• Iné vaginálne operácie	10	20
• Operácie chirurgie prsníka	20	20
• Urogynekologické operácie	10	10
• Spracovanie chorobopisu	200	

Minimálny počet požadovaných výkonov v pôrodníctve:

- 500 ultrazvukových vyšetrení plodu - 200 biometrických vyšetrení
- 200 morfológických vyšetrení
- 100 vyšetrení Dopplerom
- Vaginálne pôrody 200

	Operácie	Asistencie
• Amniocentézy	10	5
• Extrakčné pôrodnícke operácie	10	10
• Sutúra pôrodného poranenia/episiotomie	100	100
• Cisársky rez	50	50
• Spracovanie chorobopisu	200	

d) Organizačná forma špecializačného štúdia

Špecializačné štúdium v odbore gynekológia a pôrodníctvo trvá 5 rokov. Formami výučby sú teoretická a praktická časť.

Teoretická časť sa realizuje formou samostatného štúdia povinnej a doporučenej literatúry, účasťou na vzdelávacích a školiacich podujatiach, sústavným vzdelávaním a vypracovaním špecializačnej písomnej práce v poslednom roku špecializačného štúdia. Práca musí byť odovzdaná najneskôr tri mesiace pred predpokladaným termínom špecializačnej skúšky.

Praktická časť sa realizuje na gynekologicko-pôrodnickej klinike pod vedením školiteľa. Priebežne je vykonávaná kontrola plnenia predpísaných aktivít v záznamníku zdravotných výkonov.

e) Rozsah a zameranie odbornej zdravotníckej praxe vykonávanej na jednotlivých pracoviskách, jej minimálna dĺžka a časový priebeh

V rámci odbornej zdravotníckej praxe je ambulancná prax a prax v príbuzných medicínskych odboroch s dĺžkou trvania maximálne 15 mesiacov.

Z toho:

- 9 mesiacov ambulancná prax na lôžkovom gynekologicko-pôrodnickej oddelení
- 2 mesiace všeobecná chirurgia
- 2 mesiace anesteziológia a intenzívna medicína

a 45 mesiacov na gynekologicko-pôrodnickej pracovisku.

Špecializačné štúdium je ukončené špecializačnou skúškou, obhajobou špecializačnej písomnej práce a úspešným absolvovaním kvalifikačnej operácie. Základnou podmienkou pre pozvanie ku špecializačnej skúške je splnenie podmienok špecializačného študijného programu a žiadosť uchádzača. V prípade neúspešného absolvovania špecializačnej skúšky je možné podať žiadosť o jej opakovanie najskôr po jednom roku.

Prof. MUDr. Miroslav Borovský, CSc.
odborný garant špecializačného študijného programu